

tidligere Standpunkt, at det skulde være to relativt selvstændige Bygninger, den ene ud mod Ridebanen, den anden ud mod Slotspladsen; paa lignende Maade som i 1887, kun omvendt. Det havde vi Grund til at tro var Regeringens Mening, og at den vilde fremme Sagen i denne Aand, men, føjedes der saa til, vi ville ikke afskære Muligheden af andre Løsninger, og derfor kom dette ind „enten samlet eller adskilt“. Men derfor har ingen af os, der stemte for Loven, udtalt, at vi, naar Spørgsmaalet endelig kom til at foreligge for os, vilde finde os i en Løsning, hvor det hele var samlet. Ogsaa jeg kan, som det fremgaar af mine første Udtalelser, finde noget smukt og symbolsk i, at Slot og Rigsdagsbygning danne eet Kompleks. Men det kommer det ogsaa til at gøre, hvis man holder sig til den Grundtanke ved Ordningen deraf, der, som jeg mange Gange har paapeget, var bestemmende for os i 1887 og ogsaa i 1903. Det er jo nemlig i høj Grad misvisende, naar den ærede Minister siger, at alle vi, der have opponeret mod det Thorvald Jørgensen'ske Projekt, ville bort fra Loven af 1903; i nogle af sine Udtalelser erkendte den ærede Minister ogsaa, at det ikke var Tilfældet. Jeg for mit Vedkommende vil aldeles ikke bort fra Loven af 1903, men tværtimod have den udført paa den Maade, som det var den Regerings Forudsætning, der forelagde Loven, hvilken er klart og tydeligt udtrykt i Motiverne, og saaledes som Rigsdagen ogsaa, da den forrige Gang behandlede Sagen, tænkte sig den gennemført.

Altsaa, jeg vil blive paa Grundlaget i Loven af 1903. Men ganske vist har jeg sagt, at her staa vi overfor en Afgørelse, der vil blive staaende efter os i saa mange Slægtled, saa at det er bedst, at denne Sag bliver prøvet til Bunds. Og naar under Kommissionens Behandling hos omtrent Halvdelen af dens Medlemmer, deriblandt ogsaa de 4 sagkyndige, Arkitekterne, samt Rigsdagens 2 Formænd, den Overbevisning har banet sig Vej, at Sagen omtrent sikkert ikke kan løses paa den forudsatte Maade, medmindre man gaar til dette: selvstændigt Slot og selvstændig Rigsdagsbygning, saa har ogsaa denne Form for Afgørelsen Adkomst til at blive

prøvet, og saa vil det være urigtigt, at Rigsdagen skyder det fra sig at lade os faa at se, hvorledes denne Plan kan løses arkitektonisk og finansielt. Det er Vejen. Jeg skulde altsaa for mit Vedkommende gaa med til at løse Lovgivningsmagten fra det Baand, den unægtelig har paalagt sig i 1903, gaa med til at stille Opgaven videre, saaledes at vi fik at se, hvorledes den kunde løses paa alle 3 Maader. Men jeg maa bestemt fastholde — og jeg tror ogsaa, jeg tør sige det paa den Gruppens Vegne, jeg tilhører —: Vi ere villige til at gaa ind paa en Løsning i Overensstemmelse med Loven af 1903, men kun saaledes, som den forstodes af den Regering, der forelagde den.

Det er blevet sagt, at alle de andre Løsninger i Virkeligheden ere blevne vejede og fundne for lette. Ogsaa dette er ganske urigtigt. Hvor kan man sige, at fordi en anden Generations Arkitekter i 1887—88 have fremlagt forskellige Prøver paa, hvorledes man kunde tænke sig en Løsning med Rigsdagsbygning mod Slotspladsen og Slot mod Ridebanen, og man den Gang har fundet, at ingen af disse Løsninger var tilfredsstillende, det dermed er bevist for det første, at den nuværende Generations Arkitekter ikke kunne løse den Opgave tilfredsstillende, og dernæst at ikke en nu siddende Kommission vilde finde saadanne Løsninger tilfredsstillende? Man peger med lige saa megen eller næsten endnu mere Uret paa dette, at Tanken om et selvstændigt Slot og en selvstændig Rigsdagsbygning skulde være umulig, fordi Theophilus Hansen har udarbejdet et Projekt, der i hvert Fald ikke fandt Rigsdagens, og jeg tror heller ikke Regeringens Samstemning. Men derfor er det aldeles ikke givet, at man ikke nu, naar Arkitekterne nu prøvede at løse denne Opgave, skulde kunne naa en Løsning, der vilde samle et betydeligt Flertal om sig. Endelig siger man, at Tanken om en Rigsdagsbygning mod Ridebanen ogsaa er prøvet og fundet uløselig, fordi man ikke ubetinget har kunnet slutte sig hverken til Clemmensens eller Brummers og Mørk-Hansens Forslag. Men det er kun et ganske enkelt Forsøg paa Løsningen deraf. Jeg sætter nu, at den lovgivende Magt samlede sig om dette: